Regional Refugee Response for the Ukraine Situation

Podkarpacka Grupa Koordynacyjna (PCG)

Data: 28.08.2024
Czas: 12:00-14:00
Miejsce: Podkarpacki Urząd Wojewódzki

Punkty Dyskusji:

Aktualne informacje z Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego	**Action Points**
Obecnie w województwie Podkarpackim jest 14 ośrodków ziorowego zakwaterowania, które podpisały umowę z Wojewodą Podkarpackim.	
Kwestie edukacyjne w województwie Podkarpackim	**Action Points**
Kuratorium Oświaty przedstawiło prezentację zatytułowaną „Dzieci Ukraińskie w szkołach w województwie podkarpacki – wyzwania i możliwości. **Kuratorium – informacje na temat rozwiązań systemowych** **Główne założenia projektu rozporządzenia dotyczącego kształcenia uczniów z Ukrainy w roku szkolnym 2024/2025 - zmiany wchodzą w życie 1 września 2024 r.** Obowiązek Edukacyjny: Zmiana w zakresie spełniania przez dzieci i uczniów będących obywatelami Ukrainy przebywających na terytorium Polski obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Uczniowie pobierający naukę w ukraińskim systemie oświaty na odległość od 1 września 2024 r. będą musieli realizować roczne przygotowanie przedszkolne, obowiązek szkolny i obowiązek nauki - wyjątek stanowią uczniowie kończący w roku szkolnym 2024/2025 ostatnią klasę szkoły ukraińskiej, którzy zamierzają przystąpić do ukraińskiego egzaminu maturalnego. Rodzice muszą złożyć oświadczenie o nauce i zamiarze przystąpienia do egzaminu maturalnego do właściwej gminy. **I. Przyjmowanie dzieci i młodzieży z Ukrainy do szkół w Polsce** 1. Dzieci i młodzież z Ukrainy w wieku obowiązku szkolnego i obowiązku nauki (7-18 lat) są przyjmowani do publicznych szkół oraz obejmowani opieką i nauczaniem na warunkach dotyczących obywateli polskich. 2. Przyjmowanie do szkół odbywa się w ciągu całego roku szkolnego, a ustalenie klasy w której kontynuowana jest nauka odbywa się na podstawie sumy ukończonych lat nauki szkolnej za granicą. 3. W celu zapisania dziecka do szkoły należy złożyć wniosek do dyrektora szkoły – publiczna szkoła podstawowa, w rejonie której mieszka dziecko przybyłe z zagranicy przyjmuje z urzędu, inne publiczne szkoły podstawowe i szkoły ponadpodstawowe, w miarę posiadania wolnych miejsc. 4. Rodzice dziecka, którzy nie mogą znaleźć szkoły posiadającej wolne miejsca w danej klasie, mogą zwrócić się do organu prowadzącego szkoły (np. wydziału edukacji gminy lub powiatu) z prośbą o wskazanie szkoły posiadającej wolne miejsca. 5. Ustalenie klasy (roku nauki) następuje na podstawie dokumentów wydanych przez szkołę za granicą, a w przypadku ich braku oświadczenia rodziców o sumie lat nauki za granicą. Dokumenty nie muszą być tłumaczone przez tłumacza przysięgłego na język polski. 6. Rodzice dziecka mogą zwrócić się do dyrektora o przyjęcie do niższej klasy niż wynika to z sumy ukończonych lat nauki szkolnej, np. ze względu na wiek dziecka.	**UNHCR wesprze i skoordynuje udzielanie informacji o rowiązaniach systemowych poprzez Podkarpacką Grupę Managerów Ośrodków Zborowego Zakwaterowania oraz misje do poszczególnych ośrodków.**

7. Przyjmowanie uczniów przybywających z zagranicy uregulowane jest na poziomie ustawowym. Prawna podstawa pobytu ucznia na terenie Polskinie ma znaczenia dla możliwości przyjęcia do publicznej szkoły i możliwych form wspomagania nauki.

II. **Wsparcie nauki uczniów przybyłych z zagranicy**

Ukraińskie dzieci, które nie posługują się językiem polskim w stopniu umożliwiającym korzystanie z nauki w szkole mogą:

a) uczestniczyć w dodatkowych zajęciach z języka polskiego. Zajęcia mogą być prowadzone indywidualnie lub w grupach w wymiarze minimum 4 godzin tygodniowo przez okres 24 miesięcy (zmiana dotychczas było min. 6 godzin);
b) wydłużenie z 24 do 36 miesięcy okresu, w którym uczniowie mogą uczestniczyć w dodatkowych bezpłatnych zajęciach z języka polskiego. Rozwiązanie dotyczyć będzie uczniów, którzy udział w zajęciach rozpoczęli w latach 2022-2023 i 2023/2024. Służyć będzie szybszemu opanowaniu znajomości języka polskiego oraz usprawni proces adaptacji w środowisku rówieśniczym (art. 55b ust.1a ustawy);
c) realizować naukę w formie oddziału przygotowawczego. Nauka trwa rok z możliwością przedłużenia do dwóch lat. Zajęcia realizowane są w grupach do 15 uczniów w wymiarze minimum od 20 do 26 godzin tygodniowo (w zależności od roku nauki i typu szkoły);
d) korzystać z pomocy osoby władającej językiem kraju pochodzenia zatrudnionej w charakterze pomocy nauczyciela – osoba zatrudniona w charakterze pomocy nauczyciela nie musi posiadać kwalifikacji pedagogicznych;
e) wprowadzenie stanowiska asystenta międzykulturowego, który zatrudniony w szkołach będzie udzielał osobom, pomocy w kontaktach ze środowiskiem szkolnym, a także współdziałał z ich rodzicami oraz ze szkołą.
f) zniesienie wymogu potwierdzenia znajomości języka polskiego dokumentem, w przypadku zatrudnienia na stanowisku pomocy nauczyciela, oraz asystenta międzykulturowego, osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego – osoba zatrudniona na tym stanowisku musi posiadać znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie zna języka polskiego albo zna go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki - (art. 57 ustawy);
g) korzystać z dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania organizowanych przez organ prowadzący szkołę, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy. Decyzje o przyznaniu danej formy wsparcia podejmuje dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę;
h) Placówka dyplomatyczna lub konsularna kraju pochodzenia albo stowarzyszenia kulturalno-oświatowe danej narodowości mogą organizować w szkole, w porozumieniu z dyrektorem szkoły podstawowej i za zgodą organu prowadzącego, naukę języka i kultury kraju pochodzenia ucznia.
i) zwolnienie uczniów z Ukrainy z obowiązku przystąpienia w roku szkolnym 2024/2025 do egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego. Zmiana warunków przystępowania do egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2024/2025, dotycząca wprowadzenia możliwości nieprzystępowania do tego egzaminu z języka polskiego przez uczniów uchodźców z Ukrainy, wymaga również wprowadzenia epizodycznych przepisów określających sposób przeliczania na punkty poszczególnych kryteriów rekrutacyjnych, o których mowa w art. 134 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, do szkół ponadpodstawowych: liceum ogólnokształcącego, technikum i branżowej szkoły I stopnia, na rok szkolny 2025/2026. Założono, że w ich przypadku przeliczana będzie na punkty ocena z języka polskiego wymieniona na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej;

III. **Zwiększenie liczby uczniów w oddziałach przedszkolnych i szkolnych**

Przewidziano zwiększenie liczby uczniów w oddziałach przedszkolnych i szkolnych o określoną liczbę dzieci z Ukrainy: w oddziale przedszkola lub oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej o nie więcej niż 3 dzieci będące obywatelami Ukrainy, w oddziale klas I–III szkoły podstawowej o nie więcej niż odpowiednio 4, 3 lub 2 uczniów z Ukrainy, w zależności od tego, czy w oddziale klas I–III szkoły podstawowej liczba uczniów wynosi nie więcej niż 25, 26 czy 27 uczniów, IV. **Pomoc psychologiczno-pedagogiczna** 1. Uczniowie cudzoziemscy mogą być objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną w związku z doświadczeniem migracyjnym. Pomoc polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie. 2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole organizuje dyrektor szkoły, a pomocy udzielają nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści wykonujący w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w szczególności psycholodzy, pedagodzy, logopedzi, doradcy zawodowi i terapeuci pedagogiczni. 3. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana i udzielana we współpracy z rodzicami uczniów oraz może być prowadzona we współpracy z innymi podmiotami, m.in.: poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi szkołami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży. Warunki współpracy szkoły z ww. podmiotami uzgadnia dyrektor szkoły. 4. Pomocą psychologiczno-pedagogiczną można objąć również rodziców uczniów. 5. Możliwe będzie przyjmowanie dzieci i uczniów do przedszkoli i szkół specjalnych na podstawie oświadczeń rodziców o złożeniu do publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, wniosku o wydanie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	
Prezentacja głównych wniosków z warsztatów edukacyjnych zorganizowanych przez Kuratorium Oświaty, UNHCR i PSAR	**Action Points**
Prezentację warszatatów przedstawił reprezentat PSAR. **Uczestnicy** 24 osoby: ▪ Reprezentanci Kuratorium Oświaty ▪ Pracownicy Wydziału Edukacji miasta Rzeszowa, ▪ Przedstawiciele Urzędu Miasta Rzeszowa, ▪ Dyrektorzy szkół, ▪ Ukraińscy uczniowie, ▪ Ukraińscy rodzice. **Cele warsztatów:** • **Wspieranie zorientowanego na rozwiązania** dialogu na temat istniejących i przyszłych rozwiązań, narzędzi i programów związanych z rekrutacją do szkół, włączeniem i integracją ukraińskich dzieci w szkołach na Podkarpaciu. • **Identyfikacja barier w integracji ukraińskich dzieci** i młodzieży w lokalnym systemie szkolnym w świetle nadchodzących zmian w ustawie specjalnej. • **Opracowanie raportu** z zaleceniami i komunikatami rzeczniczymi dla kluczowych interesariuszy. **Zidentyfikowane zagrożenia i wyzwania dla integracji:**	**UNHCR sfinalizuje raport z warsztatów edukacyjnych zorganizowanych przez Kuratorium Oświaty, UNHCR oraz PSAR.**

• Izolacja społeczna, • Bariera językowa, • Zły **stan zdrowia psychicznego** ukraińskich dzieci i rodziców, w tym z powodu rozłąki z rodziną, • **Różnice** w programie edukacyjnym w Ukrainia i Polsce, • Niewystarczająca **liczba miejsc w szkołach**, • **Ograniczony dostęp do zasobów** wspierających w szkole (wsparcie edukacyjne, usługi tłumaczeniowe, pomoc kulturowa) • Różnice w programach szkolnych między Polską a Ukrainą, • Jednostki przygotowawcze tylko dla ukraińskich dzieci, • Brak pozalekcyjnych zajęć grupowych dla Polaków i Ukraińców • Dyskryminacja i bullying, • Porzucanie szkoły, **Rekomendacje – informacja:** o Przekazywanie online jasnych informacji na temat polskiego systemu edukacji, o Zapewnienie wsparcia rodzicom uchodźców (spotkania informacyjne, wspieranie wymiany informacji między rodzicami), o Rozpowszechnianie informacji o dostępnych miejscach dla młodzieży prowadzącej zajęcia pozalekcyjne w Rzeszowie. **Rekomendacje – język polski:** o Zwiększenie liczby lekcji języka polskiego jako drugiego języka w szkołach, o Nauczanie polskiego nastawione na użyteczność, nie dobre oceny, o Zapewnienie dodatkowych tłumaczy dla rodziców uchodźców, **Rekomendacje – organizacja pracy:** o Zwiększenie liczby nauczycieli i ukraińskojęzycznych mediatorów w szkołach. o Zamknięcie oddziałów przygotowawczych i przyjmowanie ukraińskich dzieci bezpośrednio do klas mieszanych. o Organizowanie spotkań w szkołach dla rodziców prowadzonych przez organizacje pozarządowe. o Rozpowszechnianie informacji o korzyściach płynących z osobistego uczęszczania do polskich szkół, **Rekomendacje – wsparcie psychospołeczne:** o Zwiększenie i zapewnienie łatwiejszego dostępu do zdrowia psychicznego i wsparcia psychospołecznego (MHPSS) w szkołach, o Zapewnienie dodatkowych szkoleń międzykulturowych i działań MHPSS dla polskich i ukraińskich nauczycieli, rodziców i młodzieży. **Rekomendacje – integracja** o Kontynuacja nauki języka ukraińskiego, kultury i tradycji w szkole. o Dodatkowe lekcje języka ukraińskiego w szkołach i / lub organizowanie takich klubów mówienia / dzielenia się kulturą dla dzieci w innych lokalnych instytucjach. o Wprowadzenie języka ukraińskiego jako języka obcego do programu szkolnego. o Zapewnienie rodzicom i dzieciom możliwości wypowiadania się i bycia wysłuchanym, w tym poprzez organizację spotkań społeczności i działań integracyjnych.	
Odświeżenie	**Action Points**
Krajowa matryca postępowania awaryjnego: **I. 129 aktywności**	**Koordynacja aktualizacji matrycy - UNHCR**

➢ 65 w województwie podkarpackim, ➢ 64 w całym kraju, w tym w województwie podkarpackim **II. 11 sektorów** **Potencjalne działania:** **a) Zakwaterowanie krótkoterminowe:** Polski Czerwony Krzyż, Habitat for Humanity Poland **b) Zarządzanie przypadkami:** IOM, Centralna Rada Romów w Polsce, Caritas w Rzeszowie **c) Wsparcie finansowe:** IOM, Save the Children, Międzynarodowy Komitet Pomocy Uchodźcom, CARE, HIAS Polska, Oxfam **d) Wsparcie edukacyjne:** Caritas w Rzeszowie, PSAR, Germanitas, UNICEF, ADRA Polska, CARE, Centralna Rada Romów w Polsce, IOCC/Eleos, Fundacja Szkoła z Klasą, Fundacja Wielkie Serce dla Dzieci, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. **e) Wsparcie dla schronisk: (namioty, generator, paliwo):** Fundacja Folkowisko, UNICEF, Polski Czerwony Krzyż **f) Dostarczanie żywności:** Polski Czerwony Krzyż, Caritas w Rzeszowie, PAH, Fundacja Folkowisko, ADRA, IFRC **g) Zapobieganie przemocy wobec kobiet:** UNHCR, PSAR, PRO-FIL, Soleterre, ADRA Polska, CARE **h) Dystrybucja zestawów higienicznych:** Polski Czerwony Krzyż, Save the Children, Medair, Hope, UNICEF **i) Informowanie o usługach i prawach uchodźców:** UNHCR, IOM, IRC, ToProste, Stowarzyszenie Mudita, IOCC/ELEOS, ELIL **j) Monitorowanie i przekazywanie spraw:** UNHCR, IOM, Caritas w Rzeszowie, Soleterre, PSAR, PRO-FIL, HIAS, IOCC/Eleos, FDDS **k) Dystrybucja NFI:** UNHCR, IOM, PAH, Save the Children, Medair, IFRC **l) Podstawowa opieka zdrowotna:** UNICEF **m) MHPSS (z wyłączeniem dzieci):** UNHCR, IOM, PRO FIL, PSAR, Soleterre, Caritas w Rzeszowie, ADRA Polska, HIAS **n) Wsparcie psychospołeczne przyjazne dzieciom (specyficzne dla dzieci):** UNHCR, IOM, PSAR, Caritas w Rzeszowie, Fundacja Folkowisko, Centralna Rada Romów w Polsce, Soleterre, Fundacja Wielkie Serce dla Dzieci, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, FDDS, Save the Children. **o) Włączenie społeczno-ekonomiczne:** IOM, Caritas w Rzeszowie, Centralna Rada Romów w Polsce, Germanitas, ADRA Polska, CARE, IFRC, FRSI **p) Zbiorowa rehabilitacja i zarządzanie terenem:** IOM, Polski Czerwony Krzyż **q) Zapewnienie transportu:** IOM **r) Mobilizacja lub wsparcie wolontariuszy:** IOM, Centralna Rada Romów, ADRA Polska, Polski Czerwony Krzyż, Fundacja Folkowisko, Medair, Soleterre, IOCC/ELEOS Inne działania: **a) Koordynacja operacyjna na poziomie terenowym:** UNHCR	

b) Pomoc prawna przy ubieganiu się o wizę brytyjską: Safe Passage International	
Dobre praktyki w zakresie planowania kryzysowego z województwa Lubelskiego	**Action Points**
Plany reagowania kryzysowego w województwie Lubelskim **Warsztaty planowania kryzysowego** **Lokalizacje:** Chełm – *21 września 2022* Hrubieszów – *26 września 2022* Tomaszów Lubelski – *16 listopada 2022* **Uczestnicy:** • Władze miasta reprezentowana przez prezydenta miasta i przedstawicieli wszystkich odpowiednich jednostek • Przedstawiciele Urzędu Wojewódzkiego • Funkcjonariusze Straży Granicznej • Straż Pożarna • Policja • Organizacje pozarządowe • Międzynarodowe organizacje pozarządowe • Agencje ONZ **Agenda – 8 godzin** • **Ocena obecnej sytuacji z perspektywy miasta** • **Czy nowy napływ uchodźców z Ukrainy jest przewidywalny?** - możliwe scenariusze • **Przegląd kluczowych działań podjętych w lutym-kwietniu 2022 r.** - praca grupowa • **Strategiczne cele dla reagowania na kolejny napływ** - Ochrona i pomoc po przyjeździe - Rozwiązania średnio- i długoterminowe - Koordynacja • **Kiedy należy aktywować reagowanie kryzysowe?** - Czynniki uruchamiające - Średnia liczba przyjazdów - Pojemność zakwaterowania - Możliwości transportowe • **Rozważania dotyczące ochrony podczas reagowania** • **Jakie kluczowe działania są potrzebne do skutecznego i terminowego reagowania** - dyskusja na temat potrzeb, możliwości, dostępnych zasobów i podmiotów **PRZEWIDYWANY NAPŁYW W OKRESIE ZIMOWYM** **Około 44% osób przybyłych z Ukrainy przekroczyło granicę z Polską przez przejścia graniczne w Dorohusku (14%), Zosinie (8%), Dołhobyczowie (8%) i Hrebennem (15%) do 31 lipca. W związku z tym oczekuje się, że 44% osób wjeżdżających z oczekiwanego napływu 500-750 tys.** **Wyciągnięte wnioski - przykład z Hrubieszowa** **<u>Co sprawdziło się w poprzednim reagowaniu i może być skuteczne w przyszłości:</u>** • Uproszczone procedury azylowe dotyczące przekraczania granicy i rejestracji PESEL • Organizacja punktów recepcyjnych i zapewnienie godnych warunków w punktach zakwaterowania • Współpraca z organizacjami pozarządowymi	**UNHCR skontaktuje się z Save the Children, aby dowiedzieć się więcej o planowany pragramie planowania na wypadek sytuacji kryzysowej w województwie podkarpackim.**

- Skuteczny transfer uchodźców z granicy do punktów recepcyjnych i przez granicę
- Podjęcie inicjatywy przez władze lokalne
- Wsparcie ukraińskiej diaspory mieszkającej w Polsce oraz ukraińskich uchodźców, którzy już od dłuższego czasu przebywają w Polsce.

Co nie sprawdziło się w poprzednim reagowaniu, ale może być skuteczne w przyszłości:

- Niewystarczająca koordynacja wolontariuszy i nadzór nad wykonywaną przez nich pracą.
- Niewystarczające skupienie się na zasadach humanitarnych.
- Brak regulacji dostosowanych do potrzeb i sytuacji związanej z przyjmowaniem dużej liczby uchodźców.
- Brak spójnego systemu koordynacji międzysektorowej, głównie między samorządem lokalnym, Lubelskim Urzędem Wojewódzkim oraz krajowymi i międzynarodowymi organizacjami pozarządowymi.
- Niewystarczający przepływ informacji między osobami zaangażowanymi w pomoc uchodźcom na poziomie lokalnym i regionalnym.
- Wyzwania związane z opieką i wsparciem osób starszych i i osób z szczegolnymi potrzebami przybywających do Polski.
- Relokacja i transfer uchodźców do innych ośrodków i miast, zorganizowane w sposób, który nie zawsze był zgodny z ich potrzebami i możliwościami.

Co nie sprawdziło się w poprzednim reagowaniu i na pewno nie będzie skuteczne w przyszłości:

- Przejścia graniczne po stronie ukraińskiej niedostosowane do obsługi dużej liczby uchodźców, w tym osób przekraczających granicę pieszo.

Co sprawdziło się w poprzednim reagowaniu i na pewno nie będzie skuteczne w przyszłości:

- Reakcja osób indywidualnych, poziom solidarności z uchodźcami z Ukrainy.

Cele strategiczne - przykład z Hrubieszowa

Cel strategiczny 1: Zapewnienie terminowej i skutecznej ochrony i pomocy uchodźcom nowo przybyłym na granicę w Zosinie i Dołhobyczowie.

Obejmuje to zapewnienie, że ustalenia dotyczące przyjmowania na granicach, w punktach recepcyjnych i ośrodkach zakwaterowania dla uchodźców są na miejscu i są w stanie przyjąć nowo przybyłych osób, a także, że wrażliwa społeczność jest identyfikowana i traktowana priorytetowo w celu uzyskania dostępu do informacji, usług ochrony i podstawowej pomocy humanitarnej (żywność, zakwaterowanie, odzież, pomoc medyczna itp.)

Cel strategiczny 2: Zapewnienie terminowej i skutecznej zdolności uchodźców do kontynuowania przemieszczania się z granic Zosina i Dołhobyczowa do Hrubieszowa i innych miast w Polsce i za granicą.

Zapewnienie, aby dalsze przemieszczenia z obszarów przygranicznych (w tym z obszaru Gminy Hrubieszów) odbywały się terminowo, skutecznie, nieodpłatnie i w sposób skoordynowany (między stroną wysyłającą i przyjmującą) w celu uniknięcia przeciążenia ośrodków recepcyjnych i narażenia nowo przybyłych na niepotrzebne ryzyko związane z ochroną. Bez zatorów na granicy i w pierwszych obszarach recepcyjnych, czas spędzony przez uchodźców w tym miejscu będzie minimalny, co sprawi, że reakcja będzie bardziej efektywna.

Cel strategiczny 3: Zapewnienie, że wszystkie podmioty zaangażowane w reagowanie działają w sposób skoordynowany, unikają powtarzania działań i maksymalizują ich wpływ.

Obejmuje to kluczową rolę władz miejskich i wojewódzkich w celu zapewnienia przestrzeni do koordynacji w czasie rzeczywistym dla wszystkich instytucji państwowych i miejskich, organizacji pozarządowych (krajowych i międzynarodowych), organizacji międzynarodowych, wolontariuszy (zorganizowanych w grupy lub osoby indywidualne) oraz podmiotów sektora prywatnego, które przyczyniają się do reagowania.

Plany reagowania kryzysowego

- **Dokument strategiczny** opracowany wspólnie z każdą miejscowością przygraniczną
- **Skonsultowany** z jej odpowiednimi jednostkami
- **Zatwierdzony** przez władze lokalne

• **Złożenie** do Wydziału Zarządzania Kryzysowego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie • **Zaktualizowanie** na późniejszym etapie (Chełm) **Save the Children poinformowało również uczestników o swoich planach pracy nad misjami planowania kryzysowego z wybranymi gminami na Podkarpaciu. Pilotaż tego projektu zostanie przeprowadzony w gminach Jarosław i Lubaczów.**	
Prezentacja raportu Fundacji Q	**Action Points**
1 lutego 2024 Fundacja Q dzięki wsparciu IOM rozpoczęła realizację projektu „Kursy języka polskiego dla uchodźców i migrantów, którzy uciekli przed wojną w Ukrainie do Polski”. Prowadzili zajęcia w **10 ośrodkach** zbiorowego zakwaterowania na terenie województwa podkarpackiego i małopolskiego. Na **Podkarpaciu**: Przeworsk, Przemyśl, Ropczyce, Berezka, Gorzyca. W **Małopolsce**: Koniki, Skomielna Biała, Rabka, Ponice, Grabie. **Przygotowania** -13 grup, w każdej ok. 15 osób - W projekcie wzięło udział w sumie 13 lektorów **Trochę danych:** Od początku marca do końca maja przeprowadzone zostało 1560 godzin dydaktycznych zajęć: w każdej z 13 grup: 120 godzin. Wparcie w nauce zapewnione było 200 osobom. Płeć 19% mężczyzna 81% kobieta Jak długo są w Polsce 11% poniżej 3 miesięcy 17% 3-6 miesięcy 2% 6-12 miesięcy 28% 12-14 miesięcy 42% powyżej 24 miesięcy Według badań ankietowych uczestnikom kursów podobały się zajęcia Fundacji Q i chętnie z nich korzystali – ocena wystawiona prowadzonym to 4,86/5. Uczestnicy uznali, że treści na zajęciach przekazywane były w sposób przystępny i zrozumiały. Fundacja Q zidentyfikowała potrzeby, które mają osoby uczestniczące w zajęciach: ▪ Wsparcie psychologiczne ▪ Przestrzeni dla mówienia o swoich doświadczeniach (trauma wojenna, tęsknota za domem) ▪ Uwagi ▪ Realizacja obowiązku szkolnego ▪ Uzyskanie dodatkowych informacji na temat szkoły i zmian w prawie ▪ Kontaktu z rówieśnikami (m.in. Polakami)	

- Wychodzenia poza obręb swojej społeczności, chcą kontaktu i są bardzo kontaktowe, zajęcia pozwalają im na otwarcie się na społeczność polską zapenienie rozrywki
- Pokazywanie możliwych scenariuszy życia na najbliższe lata
- Pokazanie akceptowalnych wzorców zachowań
- Integracja z polskim społeczeństwem, bez tworzenia gett
- Przepracowanie traumy z ukraińskim psychologiem
- Rehabilitacja dla dzieci i osób starczych
- Kursy językowe
- Pomoc w poszukiwaniu pracy i przekwalifikowaniu się
- Opieka nad dziećmi dla samotnych matek

Postępy osób uczestniczących w zajęciach:

- Większa otwartość
- Wyższe możliwości komunikacyjne
- Zrozumieli, że komunikacja nie musi być oparta o doskonałą znajomość języka
- Większa znajomość różnic kulturowych
- Wzrost umiejętności obsługi komputera
- Nauczenie się samodzielnego zdobywania wiedzy
- Płynność w wyrażaniu swoich myśli i uczuć
- Wzrost zaufania i otwrtości między uczestnikami, co sprzyja lepszej integracji w grupie oraz bardziej efektywnej pracy zespołowej
- Budowanie więzi między uczestnikami, co wpływa pozytywnie na atmosferę w grupach i współpracy.

Nałatwiejsze/Najprzyjemniejsze podczas pacy z grupami było:

- Komunikacja z osobami, poznawanie ich kultury
- Otwrtość na proponowane aktywności
- Uczenie, że komunikatywność jest ważniejszaniż językowa poprawność
- Nawiązanie kontaktu i porozumienie
- Śpiewające lekcje
- Rozwijanie własnych umiejętności pedagogicznych i eksperymentowanie z różnymi metodami nauczania, co sprawiło, że praca była interesująca
- Aktywne zaangażowanie uczestników
- Zajęcia na temat różnic kulturowych
- Budowanie atmosfery zaufania i współpracy
- Stymulowanie aktywnego uczestnictwa i interakcji oraz wspieranie rozwoju umiejętności językowych i osobistych

Najtrudniejsze podczas pracy z grupami było:

- Kontakt z trudnymi, traumatycznymi historiami i doświadczeniami uczestników zajęć
- Skupienie uwagi romskich dzieci na dłużej
- Wstyd osób niepiśmiennych przed innymi członkami grupy, który sprawiał, że blokowali się w komunikacji
- Różny poziom językowy w grupach
- Łagodzenie konfliktu pomiędzy grupami osób uchodźczych części wschodniej i zachodniej, romskiej z Zakarpacia i reszty społeczności romskiej
- Dostosowanie zadań dla grupy o zróżnicowanym poziomie języka
- Konieczność ciągłego dostosowywania zajęć do zmieniających się potrzeb

Uczestnicy:

Organizacja	Imię	Nazwisko
Alight	Oksana	Zawalska

Regional Refugee Response for the Ukraine Situation

Alight	Yozdana	Potopliak
Bibliotheques Sans Frontiers (BSF)	Nadzeya	Luchanok
Caritas Archidiecezji Przemyskiej	Monika	Laska
Caritas Rzeszów	Krystian	Snopkowski
Centralna Rada Romów	Nicolas	Antersen
Fundacja Folkowisko	Paweł	Zieliński
Fundacja Q	Magdalena	Buczkowska
Fundacja W Stronę Dialogu	Ewelina	Bosak
IOM	Ewa	Rodziewicz
Kuratorium Oświaty w Rzeszowie	Bartosz	Szymański
Podkarpacki Urząd Wojewódzki	Maria	Gnap
Podkarpacki Urząd Wojewódzki	Dariusz	Tracz
Podkarpacki Urząd Wojewódzki	Jan	Ziobro
Podkarpacki Urząd Wojewódzki	Ewelina	Czenczek
Podkarpacki Urząd Wojewódzki	Józef	Gdański
Podkarpacki Urząd Wojewódzki	Grzegorz	Lons
Podkarpacki Urząd Wojewódzki	Jakub	Dzik
Polski Czerwnony Krzyż (PCK)	Alicja	Bobola
PRO-FIL	Tomasz	Kobylański
PSAR	Jan	Markovic
PSAR	Monika	Markovic
Save the Children	Filip	Bujanowski
UNHCR	Zofia	Chromicka
UNHCR	Jose Luis	Hernandez
UNHCR	Yolanda	Zapata
UNHCR	Marco	Procaccini
UNHCR	Berthold	Kandora
UNHCR	Agnieszka	Kubiak
Uniwersytet Rzeszowski	Aleksandra	Pelczar
Uniwersytet Rzeszowski	Magdalena	Biernacka
Urząd Miasta Rzeszów	Kamil	Czyż

Zofia Chromicka, Specjalistka ds. działań w terenie, chromick@unhcr.org

END---